

TRGOVSKI LIST

ČASOPIS ZA TRGOVINO, INDUSTRIJO IN OBROBE

Uredništvo in upravljanje je v Ljubljani, Gradišče štev. 17/1. — Dopisi se ne vračajo. — Štev. pri čerkovno. — 1.953. — Štev. telefona 592.

Naročnina za ozemlje SHS: letno D 60.—, za pol leta D 30.—, za četrt leta D 15.—, mesečno D 5.—

Ljubljana
Licijska knjižnica,

Plača in toži se v Ljubljani

LETO V.

LJUBLJANA, dne 17. junija 1922.

ŠTEV. 72.

List stane od 1. marca 1922:

celoletno Din. 75.—, t. j. (K 300.—);
polletno Din. 37.50, t. j. (K 150.—);
četrtletno Din. 18.75, t. j. (K 75.—);
mesečno Din. 6.25, t. j. (K 25.—).

Ali je znanje zakonov potrebno za trgovca?

Že večkrat smo slišali očitek, da se bavi naš list preveč z zakoni, da žrtvujemo preveč prostora razmišljanju in razlaganju naredb, ter se tako nudi čitateljem suhoparno in dolgočasno čtivo. Očitek, ako ga smemo tako imenovati, je upravičen, in priznati moramo, da prinašamo mnogo — nikakor pa ne preveč — gradiva iz polja naše zakonodaje. Tudi radi priznamo, da je tako čtivo dolgočasno, toda drugo vprašanje je, ali ni to koristno, ali ni znanje zakonov za vsakega človeka, a osobito za trgovca neobhodno potrebno? Vsakdo bo moral priznati, da mu je v tem ali onem primeru neznanje zakona škodilo, ali vsaj da bi mogel imeti marsikdaj večje ali manjše koristi, ako bi poznal vsa zakonska določila. Sicer si more človek v navadnih, privatno-pravnih slučajih že s tem pomagati, da se v dvomljivih vprašanjih obrne do odvetnika, kajti navadni privatno-pravni promet se giblje v bolj ali manj mirnem, počasnem tempu. Ako hoče kdo n. pr. napraviti testament, ima navadno vsaj — ako tudi ne vedno — časa dovolj, da vpraša, kako naj se napiše poslednja volja, da bo veljavna; povejo mu, da je po naših zakonih veljavna poslednja volja, ako jo napiše in podpiše zapustnik lasnoročno; drugi spet izve prvič v življenju, da mora biti poslednja volja, ako je ne napiše in podpiše zapustnik sam, podpisana po treh pričah. Tudi roki, v katerih se morajo uveljavljati pravice, da ne zastarijo, niso v navadnem privatno pravnem prometu tako kratki, da ne bi preostajalo interesentom zadostnega časa, da se informirajo in posvetujejo

pri odvetniku, ali pri kakem drugem človeku, ki ima pred njimi to prednost, da pozna zakone. V trgovskem prometu so pa razmere znatno drugačne nego v navadnem, zasebnem prometu. Trgovcu ni pri opravljanju svojih opravil dopuščeno, da razmišlja predolgo. Specielno trgovski promet zahteva, da se pogodbenik takoj odloči za to ali ono. Trgovske posle je treba večkrat še v istem dnevu rešiti, in tukaj velja v posebni meri pregovor: »Jura vigilantibus scripta« (prava so napisana za one, ki bdijo).

Seveda bi bilo smešno zahtevati, da se vsakdo podrobno seznani z onim ogromnim, težko razumljivim zakonskim materialom, s katerim nas dnevno zalaga naša zakonodaja, vsaj so danes o veljavnosti različnih naredb celo naši juristi-strokovnjaki večkrat v zadregi. Zakonodajni stroj deluje pri nas prehitro in tako se zgodi, da narase večkrat o posameznih vprašanjih toliko naredb in sklepov, da ne najdejo izhoda niti najboljši juristi. Poglejmo si samo reguliranje našega prometa z devizami in valutami. Koliko naredb se je že o tem izdalo! Ali jih vsi trgovci poznajo? Danes ima n. pr. kdo zelo dobro ponudbo iz inozemstva, rabi pa tukaj tujo valuto, kaj naj napravi? Ali mu je popolnoma dobro znana pot do deviznega odbora, da jo bo napravil brez večjih stroškov in zamude časa? Poglejmo si uvozno pre-poved za luksuzno blago, tudi tukaj se je nabrala že kopica rešenj in sklepov, pogledajmo različne davčne navedbe itd. To so vse strani, ki povzročajo trgovcu ogromno zamudo časa in včasih zelo veliko stroškov, ako jih ne pozna. Da bi se pa vsakdo moral spoznati v tem labirintu zakonov in naredb, to ni pač mogoče zahtevati. Da pomagamo v tem oziru trgovcem, ter jim podamo čim jasnejši pregled o aktualnih pravnih vprašanjih, smo si vzeli dolžnost, da pazno motrimo našo zakonodajo, da pazimo na nove zakone, na zakonske spremembe, ter jih v našem listu v skrženi a razumljivi obliki obrazložimo, tako da jih more vsak lahko

razumeti. Seveda prinašamo pri tem samo določila, ki se tičejo trgovine, te pa prinašamo točno tako, da zado-bijo čitatelji našega lista jasen pregled o vseh novih naredbah. Ako je bilo kedaj, je danes, pri tej labilnosti pravnih razmer potrebna, da trgovec pozna vsako vladino naredbo, ki se tiče trgovine. Prej je bil med razglašenjem zakona in terminom, ko je stopil v veljavo, vedno dovolj dolgi rok na razpolago, da se je med tem časom trgovec o vsebini zakona že kje informiral, danes pa tega ni. Zakoni zadobijo danes navadno veljavo že z dnevom, ko se razglasijo v Službenih novinah, torej še prej, nego jih mi slišali. Službene novine pa razen uradov skoro nikdo ne dobi v roke. In tu si šteje naš list za dolžnost, da informira in poduči čitatelje takoj o vsaki važnejši spremembi, ki utegne interesirati trgovca.

Toda ne samo to, s kritiko in priobčitvijo želj našega trgovstva smo že tudi dosegli, da se je ta ali ona naredba s strani vlade spremenila, popravila.

To naj bi bili v kratkem razlogi, ki nas silijo, da se v listu bavimo tudi z zakonodajo, in mislim, da so to dovolj tehtni razlogi, da smemo po tej poti nadaljevati. Trgovec, ki redno čita zakone in navedbe, priobčene v našem listu, si bo prihranil marsikatero neprijetnost, prihranil si pa bo tudi mnogo časa in denarja.

Razmere v Avstriji.

Avstrija stoji pred razsulum, državna uprava, sploh cela državna struktura poka in tragedija samostojne Avstrije se bliža koncu. V sled velikanskega, več sto milijard znašajočega deficita v državnem proračunu in zbog konstantnega tiskanja novih bankovcev se nahaja avstrijska valuta že dolgo časa na poševni deski, na kateri neizogibno pada, sedaj z večjo, sedaj z manjšo hitrostjo. Padanje avstrijske valute zasledujemo že dovolj časa in zdelo se nam je skoro naravno, tako da ni to vzbujalo nobene posebne pozornosti, a zadnje dni je postal ta padec tako rapiden, da je

vzbudil grozno paniko v Avstriji sami, a največjo pozornost v zunanjih gospodarskih in političnih krogih. S posebno pažnjo motri Berlin razvoj dogodkov v sosednji republiki in nemška preša prinaša dolge članke o deruti avstrijske valute, ter pripravlja javno mnenje na dogodke, ki znajo priti tudi nepričakovano, kar čez noč. V zadnjem času je stala nemška politika na stališču, da je bolje, da se s podrobnim, marljivim in tihim delom pripravlja teren za poznejši razvoj. Nemčija si je vzela nalogo, da pomaga Avstriji v kolikor ji bo mogoče, da štiti in stremi vsaj začasno njeno samostojnost, zato ji je dovolila posebne olajšave glede obmejnega prometa in druge prednosti. To tiho in marljivo delo, ki pripravljajo in pričakuje odločilne korake še le v bodočnosti, so dogodki zadnjih dni prehiteli in pričakuje se z nape-tostjo, kakšen razvoj zavzamejo dogodki v prihodnjih dneh. Brez dvoma ni najti danes med nemškimi politiki, ki zavzemajo važnejša mesta niti enega, ki bi bil proti priključitvi Avstrije k Nemčiji in sleherni Nemec želi, da se to izvrši raje prej, nego pozneje. Edina ovira za uresničenje, priključitve je mirovna pogodba, ki je uničila politično samostojnost Nemčije, a ji je osobito glede priključitvenega vprašanja popolnoma zvezala roke. V bojazni, da ne bi kršitev mirovne pogodbe prečrtala vse projekte in bi se z eventualno okupacijo Avstrije po zavezniških četah položaj republike še poslabšal, najdemo še tu pa tam v nemških listih pozive, ki opominjajo mase k treznosti, ki jim prigovarjajo, naj bi se tega vprašanja še začasno ne dotikali, pri tem se pa povdarja, da se bo mirovno pogodbo respektiralo toliko časa, dokler se v njej vidi vsaj navidežno garancijo za mir, nikakor pa se ne bo moglo dopustiti, da se zbog nedotakljivosti mirovnih pogojev prepusti Avstrijo boljševizmu ter neizogibni pogubi, kateri bodo sledile anarhija, lakota itd. Kakor vse kaže, je zavzela Nemčija v tem vprašanju za sedaj popolnoma pasivno stališče in so nje nadaljni koraki odvisni od tega, kaj na-

Podlistek.

Ing. M. Savič:

Naša industrija in obrt.

(18. nadaljevanje.)

Dajanje koncesij žgalnic bi se moralo omejiti na zadrugarje in na narodno zanesljive ljudi že iz strateških ozirov za slučaj vojne. V žgalnicah je skoro vse strokovno izobraženo osebje tuje in koncesionarji so popolnoma vsi tuji. Mi bi potrebovali, da bi se uredila pri eni moderni žgalnici kakor je gospoda Arka v Zagrebu strokovna šola za izdelovanje in rafiniranje alkohola. In samo pod tem pogojem, bi se mu dovolila tudi nadalje dosedanja letna produkcija 60 do 70.000 hl. V tako žgalnico bi se imelo sprejemati v svrhu strokovne izobrazbe absolvirane kemičarje visokih ali srednjih šol kakor tudi naše mojstre, ki se rekrutirajo iz naroda, da bi se prvi praktično izobrazili, drugi pa praktično in teoretično. Predno bi se osnovala taka šola, pa bi bilo treba pošiljati našo mladino na študije v specialne šole za izdelavo alkohola

v inozemstvo. Vsem žgalnicam bi se moralo obvezno podpisti da so dolžni sprejemati Srbe Hrvate Slovence, kot strokovno osebje v svojih obratih.

Poljedelske žgalnice bi se imelo dovoliti samo po kontingentu province in pravilno razmestiti po krajih brez ozira na to ali je posestnik zemljišča ali ne samo, da dokaže, da ima predplačnika, ki bo porabljal odpadke za živinsko krmo. Kolikor bi poljedelske žgalnice delale za eksport, smejo delati tudi preko 2.000 hl letno, ako so v stanju več producirane količine izvoziti v inozemstvo. Industrijskim žgalnicam se mora dovoliti, da smejo iz istih produktov, kakor poljedelske žgalnice izdelati 2000hl, ostalo pa smejo izdelati za izvoz ali predelavo teh proizvodov in sicer od poljedelskih proizvodov kolikor hočejo, od melase pa le določeni kontingent pod pogojem, da se alkohol, ki je izdelan iz melase mora vedno izvoziti odnosno predelati v tehnične svrhe. Za melaso se ne bi smelo dovoljevati izvoz v inozemstvo. Ako bi se izkazalo, da je število 2.000 hl za pojedino poljedelsko žgalnico za notranji konzum prevelik, moralo bi se ga zamnjati

na poprečno mero in sicer 700, 900 in 1500 hl letno.

Alkoholna industrija je poljedelska industrija ker tovarne predelujejo kmetijske proizvode, kakor pokvarjeno koruzo, in pokvarjeno žito, sladkorno repo in krompir. Razen tega dajejo odpadki te industrije izvrstno živalsko krmo in omogočujejo prehrano velike množine živine in s tem tudi znatno produkcijo gnoja. Na ta način se omogočuje boljše izkoriščanje pokvarjene koruze, kako tudi razvoj racionalnega poljedelstva in živinoreje. Potom poljedelskih žgalnic alkohola bi se dalo v naših ravninah, kakor na Liješkem polju, Glamaču, Gaškem Sjenškem polju in Vlasiniji itd. uvesti pridelovanje krompirja v velikem v svrhu predelave v alkohol in porabiti odpadke za prehrano živine, kar bi izvanredno dobro prišlo v prid poljedelstvu in intenzivnemu živinorejstvu. V takih podobnih krajih na Češkem so poljedelske žgalnice napravile čudeže za razvoj kmetijstva in živinoreje.

Industrijske žgalnice predelujejo melaso in alkohol in delajo na ta način kulturo repe bolj rentabilno. Iz tega se

vidi kako važne so tovarne za alkohol in da je treba obrniti nanje pozornost vseh gospodarskih krogov.

II. Produkcija alkoholnih pijač razen vina pri nas.

Pri nas se proizvajajo in konzumirajo dve vrsti alkoholnih pijač izvzemši vino. In sicer iz sadja kakor žganje, tropinec in konjak ali pa pijače, ki so izdelane iz alkohola, kakor liker, rum, konjak in podobni. Sadnega žganja se izdeluje in porabi največ v Srbiji in Črni gori, kjer se zanje ne plačuje nikakih davkov, potem v Bosni in Hercegovini in sicer slivovka in tropinec istotako na Hrvaškem in v Slavoniji; v Dalmaciji tropinec in podobno tudi v Vojvodini in Sloveniji.

Koliko znaša produkcija žganja, slivovke in tropinca v Srbiji ni znano. Toda je zelo znatna, ker je to priljubljena narodna pijača, posebno v oblačnejši obliki takozvanega mehkega žganja, ki odgovarja vsebini alkohola v dobrem vinu.

Razen tega je Srbija pred vojno potrebovala tudi okrog 2.300.000 kg za pijačo specijelno za južno Srbijo, ker je

Izvoz in uvoz.

Uvoz vina v Avstrijo je znašal leta 1921 — 883.526 stotov v sodih in steklenicah. Od te količine se ga je izvozilo iz Madžarske 580.668, iz Italije 226.249 in iz Španske 23.681 stotov, iz Jugoslavije pa le 9061 stotov. Iz drugih dežel so bile uvožene le neznatne količine vina. Mošta in sadjevca se je izvozilo iz Jugoslavije 2456 in iz Madžarske 2089 stotov. Avstrija je izvozila vina 52.071 stotov v Nemčijo, 12.795 stotov na Poljsko in 23.382 stotov na Češko.

Izvoz zgodnega sadja in zelenega graha iz Madžarske. Kakor poročajo, je madžarsko poljedelsko ministrstvo sporazumno z finančnim ministrstvom dovolilo do 20. junija prost izvoz letošnjega ribezla, češenj, zelenega graha in čebulčkov. Te robe se sme izvoziti proti plačilu izvozne pristojbine a brez izvoznega dovoljenja. Izvozna pristojbina znaša za češnje ogrsk. K 2000.—, ri-bezl og. K 500.—, sveži grah og. K 500, in čebulček og. K 500.— za 100 kg.

Narodno gospodarske zadeve.

Trgovina.

Trgovska pogodba med Poljsko in Jugoslavijo. Kakor poročata varšavska »Wieczorna Gazeta«, je stopilo vprašanje sklepa trgovske pogodbe med Jugoslavijo in Poljsko v odločilen stadij.

Francosko - nemška trgovina. Iz uradnih statističnih podatkov je razvidno, da je Francija v prvih štirih mesecih letošnjega leta izvozila iz Nemčije za 315.810.000 frankov blaga. V prvih treh mesecih pa je izvozila v Nemčijo za 504.328.000 frankov blaga.

Industrija.

Švicarska industrija mleka. Švicarska vlada je razpisala v podporo domače mlekarne industrije 20 milijonov švic. frankov in tudi nagrade za izvoz sira. Ker so francoski producenti sira, ki mejijo na Švico radi tega ukrepa zelo ogroženi, bo francosko trgovsko ministrstvo baje naredilo korake pri švicarski vladi, da ta te nagrade ukine.

Obrt.

Pokrajinska obrtna razstava v Mariboru.

Razstava vajeniških del. Pokrajinska obrtna razstava ni namenjena samo obrtnikom, ampak tudi obrtnemu narščaju, — obrtniškim vajencem. Razstavni odbor je dal v ta namen brezplačno na razpolago poseben oddelek, v katerem se razstavijo doposlana dela obrtniških vajencev. Pri prijavi za taka dela, ki se sprejemajo najkasneje do 31. avgusta je navesti razen imena tudi starost vajenca in kako dolgo se že uči svoje stroke. Razstavne predmete je doposlati v svrhu razstave do 4. septembra odboru pokrajinske obrtne razstave v Mariboru.

Samo pet dni še, kajti 15. junija potече nepreklicno rok za prijave. Pozivljamo še enkrat vse omahljivce, ki se dosedaj še niso prijavili, da store to najkasneje do četrta. Vsakemu se nudi sedaj najugodnejša prilika za najuspešnejšo reklamo. Tisoč in tisoč ust bo izgovarjalo imena razstavljalcev, na tisoče oči bo ogledovalo njih izdelke, in to bo najboljša in najcenejša reklama. V interesu vsakega posameznika je torej, da se razstave zanesljivo udeleži.

Za vajeniški dom. Glasom sklepa razstavnega odbora je eventuelni čisti dobiček namenjen za ustanovitev toli

potrebnega »Vajeniškega doma« v Mariboru. Marsikateri mojster bi rad sprejel vajenca, toda vsled stanovanjske mišerije, katero občutijo danes vsi sloji, je to nemogoče. V »Vajeniškem domu« naj bi imeli tudi vajenci prosto stanovanje, razen tega pa bi naj postal »Vajeniški dom« pravo zavetišče učeče mladine, kjer naj bi našla tudi primer-no duševno hrano. Le dobro vzgojen in izobražen obrtni naraščaj jamči za zdrav razvoj obrti in industrije. Zato je častna dolžnost vsakega obrtnika in rodoljuba, da po svojih močeh pripomore do uresničenja tega načrta. Čim večji bo uspeh razstave, tem bliže bomo temu načrtu.

Razstavni katalog. Ponovno opozarjamo vse obrtnike, kakor tudi gg. trgovce, banke, gostilničarje itd., na razstavni katalog, ki ga izdaj razstavni odbor ob priliki pokrajinske obrtne razstave. Katalog izide v mnogo tisoč izvodih in bodo imeli inserati v tem katalogu največji uspeh. Naročila sprejema za to pooblaščen zavod A. Sušnik, Maribor, Slovenska ulica 10.

Čas je zlato! Vsaka ura enkrat zamujena, za vedno izgubljena! Tega naj se zaveda vsak obrtnik, ki še ni prijavil svoje udeležbe na obrtni razstavi! Čas hiti! V četrtek, dne 15. junija potече prijavni rok! Po tem roku došle prijave se ne morejo več upoštevati! Zato še enkrat: ne zamudite, ne odlagajte, ampak takoj prijavite svojo udeležbo!

Denarstvo.

Denarni promet poštno-čekovnega urada Ljubljana v mesecu maju 1922. Vlogov je bilo 147.481 v znesku Din. 215.351.570.84, od tega v kliringu 4133 v znesku Din. 60.856.743.77, vplačano pri naši blagajni 719 v znesku Din. 12 milijonov 256.000.08. Izplačil je bilo 73.628 v znesku Din. 221.478.704.41, od tega v kliringu 3385 v znesku Din. 60 milijonov 856.743.77, izplačano pri naši blagajni 1295 čekovnih nakaznic v znesku Din. 7.907.282.83 in 2092 blagajničnih čekov v znesku Din. 53.790.639.95.

Češki kredit Avstriji. Proračunski odbor narodne skupščine je na svoji današnji seji, kateri sta prisostvovala tudi ministrski predsednik dr. Beneš in finančni minister Novak, sprejela vladno predlogo o kreditu 500 milijonov ki naj se dovoli Avstriji. Finančni minister je izjavil, naj se dovoljeni krediti izplačajo v obrokih, kakor to zahtevajo gospodarske razmere v Avstriji in dovoljuje gospodarski položaj češkoslovaške republike.

Devizni trg v Moskvi. Državna banka v Moskvi je plačala dne 22. maja t. l. za en funt šterling 10.600.000 sovjetskih rubljev, za 1 dolar 2.400.000, za 1 francoski frank 210.000, za 1 francoski zlati frank 450.000, za 1 švedsko krono 610 tisoč, za 100 nemških mark 830.000, za 100 poljskih mark 60.000. Kurzi v prostem prometu pa so mnogo višji, nego oficialni kurzi državne banke.

Zlata pariteta v Avstriji. Poslovno vodstvo Avstro-ogrske banke je določilo zlato pariteto (preračunsko razmerje za plačanje carine v zlatu) v času od 12. do 19. junija na 3200 Ka.

Ogledi.

Dohodnina od službenih prejemkov zasebnih nameščencev za l. 1921 in 1922. Z zakonom o proračunskih dvajnajstih za meseca marc in april 1922 se je uveljavilo načelo, da ne plačajo zasebni nameščenci dohodnine za leto 1921 in 1922 od onega zneska, ki se

plača ob enakih prejemkih pri državnih nameščencih izloči iz odmerne osnove. Pri primerjanju prejemkov se upošteva edino le višina skupnih službenih prejemkov brez ozira na kategorijo, čin ali druge okolnosti. Edino kar je poleg višine skupnih prejemkov važno, je družinsko stanje, katero je presojati po načelih, po katerih dobivajo državni nameščenci draginjske doklade. Zaradi tega bodo davčna oblastva v najkrajšem času obnovila priredbo dohodnine za leto 1921 in kolikor je ta za leto 1922 že izvršena, tudi za to leto. Ako bi v tem oziru rabila davčna oblastva glede ugotovitve družinskega stanja in drugih razmer nameščencev sodelovanja službodajalcev, se ti v interesu nameščencev vabijo, da pozivom davčnih oblastev čimprej ugođe. — Izrazi vsled obnovitve priredbe predpisanih davčnih zneskov, se razpolože na vpogled pri občinskih uradih in pri obratovališčih, ki zaposlujejo večje število zasebnih nameščencev.

Promet.

Nova železniška proga Gospić-Gracas se izroči javnemu prometu dne 15. t. m.

Razno.

Otvoritev Zagrebškega zbora. — V soboto se svečano otvori zagrebški veliki sejem ki bo trajal do dne 2. julija. Otvoritvi bodo prisostvovali tudi zastopniki ministrstva za trgovino in industrijo. Zagrebški veliki sejem je po ljubljanskem velikem semnju prva večja prireditel te vrste tekom obstoja Jugoslavije. Ob otvoritvi se obeta velik naval posetnikov.

Rumunski premog za Jugoslavijo. Neki konzorcij v Sedmograškem je sklenil z jugoslovanskimi interesi pogodbo za dobavo 1000 vagonov premoga za naše brzovlake. Prvih 150 vagonov je že prispelo, ostale transporte mora prevzeti Jugoslavija z lastnimi vagoni.

Ponovno zvišanje cen železu v Avstriji. Od 9. junija je Alpska montanska družba znova povišala cene železu.

Ameriško posojilo Varšavi. Poljska je vzela pri ameriškem finančnem komiteju 6 milijonov dolarjev posojila za preureditev Varšave.

Podkrajšek: Knjigovodstvo za lesne obrte. V kr. zalogi šolskih knjig in učil je izšla knjiga: Podkrajšek: Knjigovodstvo za lesne obrte. Cena mehko vezani knjigi Din. 26.— — poltrdo vezani knjigi Din. 28.— — Ta knjiga obsega v I. poglavju knjigovodstvo sploh, kolikor zanima obrtnika, nadalje knjige obrtnega knjigovodstva posebej, knjigovodstvene zglede za mali in strojni obrt ter tabelarno knjigovodstvo. Potem sledijo popolna knjigovodstvena navodila za mali in srednji kiparski obrt. Dodatki vsebujejo tarife za zavarovanje za nezgode in za bolezen, seznam orodja ki ga imej vsak mizarški pomožni delavec in ki ga imej mizarška delavnica za skupno rabo. Nazadnje je pridejan še slovensko-nemški in nemško-slovenski slovarček strokovno tehničnih izrazov. Bese-dilo pa dopolnjuje 53 črtežev in slik lesnih izdelkov iz vseh lesnih obrtov. Sledili bosta v kratkem tej knjigi istega pisatelja knjigovodstvi za stavbarske in za kovinske obrti.

Znižanje delavskih plač v Julijski Krajini. Zadnje dni so se med zastopniki podjetnikov in delavcev v kovinski industriji Julijske Benečije začela po-

gajanja zaradi ponovnega znižanja delavskih plač. Delavstvo znižanje doslej odklanja. Pogajanja se nadaljujejo.

Revizija valut na Češkem odpravljena. Kakor poročata »Prager Tagblatt«, je finančno ministrstvo z ozirom na bližajočo se potovalno sezijo ukinito redno revizijo valut ob meji. Revizija se bo v bodoče vršila le v izjemnih slučajih.

Jugoslovanska Siemens d. d. ustanovljena od Siemens Koncerna ter jugoslovanskih bank, je prevzela posle avstrijskih »Siemens« za kraljevino Srbob, Hrvatov in Slovencev. Z zgradbo lastnih tovarn se je začelo. Prvovrstna kakovost fabrikatov te tvrdke kljub primernim cenam je znana, obilno skladišče v tuzemstvu. Glej tudi današnji in-serat.

Tržna poročila.

Cene vinu pri nas. Vršac: belo vino leto 1921 9 % K 950.—, 9,5 % K 1000.—, 10 % K 1050.—, 10,5 % K 1100.—, 11 % K 1200.—, rdeče vino leta 1921 K 1000. — do K 1400.—, in sicer ab klet producenta.

Tržna poročila. Zagreb: Izvoz žita vidno peša, ker je naša glavna odjemalka Avstrija vsled padca svoje valute za enkrat izločena. Cene koruzi naraščajo. Pretečeni teden je notirala koruza 1280—1320 K ab vtovorna postaja, rž (macedonska) 1280 K ab vtovorna postaja, 1450 K pariteta Zagreb, oves srbijanski in bosanski 1250 K, slavonski in bačkavanski 1350 K pariteta Zagreb-Sisak. Po moki se je pretečeni teden malo povpraševalo. Notirala je št. 0 24 K ab vtovorna postaja. Otrobi so se ponujali po 650—750 K z vrečami z mlina.

Borza.

Beograd: London 325, Pariz 638, Newyork 72, Zeneva 1370, Rim 364.60, Praga 140.25, Berlin 22.32, Dunaj 0.48, Bukarešta 49, Budimpešta 7.5.

Dunajska in praška borza včeraj nista poslovali.

Curih: Berlin 1.68¾, Newyork 524.75, London 23.51, Pariz 46.40, Milan 26.60, Praga 10.05, Budimpešta 0.52, Zagreb 1.80, Sofija 3.67, Varšava 0.12 en četrt, Dunaj 0.02 tri četrt, avstrij. žig. krone 0.03.

Berlin: Italija 1570.50—1574.50, London 1390.75—1394.25, Newyork 310.86 do 311.64, Pariz 2751.55—275.8.45, Svica 5927.55—594.45, Dunaj 1.73—1.77, Praga 597.25—598.75, Budimpešta 30.71 do 30.79, Sofija 214.70—215.30.

Oglašajte v »Trgovskem Listu«!

Pridatke za Nat. Reg. blagajne

kontrolne trakove, čekovne zvltke, barvo ltd. dobaviJA ANTON RAVHEKAR, Ljubljana, Pred Jkofijo 20. Glavna zal. pridakov NRK.

Tovarna lesenih žeblijev

„ZORA“ d. z o. z.

Črnomelj

nudi najboljše lesene žeblije za čevljarje.

Izdelani so po najnovejšem Amerikanskem načinu ter so neprekosljive vrednosti.

—AVTO—

bencin, pnevmatika, olje, mast, vsa povravila in vožnja. Le prvovrstno blago in delo po solidnih cenah nudi Jugo-Avto, d. z o. z. v Ljubljani.

Erjavec & Turk

PRI „ZLATI LOPATI“

trgovina z železnino
in cementom

Ljubljana, Valvazorjev trg 7

preje Hammerschmidt (Mühlensen)
nasproti Križanske cerkve.

JUGOSLOVANSKA SIEMENS d. d.

Direkcija: Zagreb, Draškovića ulica šte. 23.

Zastopstva v Beogradu, Sarajevu in Ljubljani.

Zastopstvo v Ljubljani, Miklošičeva c. 13

Zgradba elektrarn, naprave za proizvodnjo in oddajanje električne energije za industrijo, rudarstvo in poljedelstvo, dobavljanje vseh električnih strojev, aparatov in potrebščin za izmenični ter istomerni tok, brezplačno izdelovanje projektov. — Primerne cene.

Zaloga klavirjev in pianinov

najboljših tovarn: Bösendorfer, Erhbar, Czapka, Hözl, Schweighofer, Stingl itd. Tudi na obroke.

Jerica Hubad roj. Dolenc. Ljubljana, Hilsnerjeva ulica-5.

Radi ugodne valute prodam večjo množino
,Vulkan'

po zelo nizki ceni od 50 do 90 cm dolge.

IVAN SAVNIK, KRANJ.

STAVBENI MATERIJAL

imata v zalogi ter prodajata po sledečih najnižjih cenah:

strešna lepenka od K 205— do 290—, izolir plošče K 70—, vatproof K 1250, karbolineum K 1650, drvo-cement K 1550 etc. etc. Pri večjem naročilu popust cene.

Kosta Novakovič in drug, veletrg. s stavb. materialom
Ljubljana, Miklošičeva cesta 13.

Ustanovljeno leto 1896

Mednarodni transporti

Antonio Biancheri & Comp., Postojna

Centrala: Ponteba.

Podružnica: Postojna (Poštni predal 17). Villach (Poštni predal 51)

Agentura: Prestranek, Trbiž, Arnoldstein.

Oprema vsake vrste blaga.

Specijalna odprema živil, žive in zaklane živine v kateri koli kraj.

Vsa naročila za Jugoslavijo sprejema medn. trg. sped. in sklad. d. d. »Orient«, podružnica Ljubljana, Sodna ulica števil. 3.

Ustanovljeno leta 1896

The 'Oliver'

najboljši in najcenejši

pisalni stroj

Zastopstvo in zaloga

Ivan Gajšek

papirna trgovina

LJUBLJANA

Sv. Petra cesta 2.

Elektrotehnično podjetje

Leop. TRATNIK

Ljubljana, Sv. Petra cesta 25 — Maribor, Koroška cesta 3.

Naprava kompletnih elektrarn za vsako napetost. — Zaloga raznih strojev, svetil, žarnic in inštalacijskega materiala — Popravila elektromotorjev.

Naslov za brzojavke: Motor Ljubljana. — Naslov za brzojavke: Motor Maribor.

Načrte in proračune na zahtevo.

Na drobno!

Na debelo!

Vse vrste usnja: boks, ševro, črni in barvani, prodaja trgovina usnja

J. MARCHIOTTI, LJUBLJANA

Sv. Petra cesta števil. 30.

Na veliko in malo!

Priporočamo p. n. trgovcem in obrtnikom najcenejši nakup potrebščin za krojače, čevljarje, šivilje, sedlarje, razne sukanec, vse spadajoče orodje, žlice (kavine in čajne), loaletne potrebščine, brivsko milo, palice in kravate, srajce, gumbe. Najboljše **šivalne stroje** za rodbinsko rabo in obrt v vseh opremah: „GRITZNER“, igle, olje, posamezne dele za vse sisteme šivalnih strojev in koles.

Josip Petelinč,
Ljubljana

Sv. Petra nasip števil. 7.

Naznanilo.

Ivan Ogorelec, ustanovitelj tvrdke F. P. Vidic & Komp. leta 1888, naznanja, da je izstopil iz te tvrdke. V družbi z gosp. J. Kalmusom, tovarna glinastih peči in štedilnikov, bodeva vodila pod tvrdko

KALMUS & OGORELEC

trgovino s pečmi in glinastimi izdelki.

Posebno opozarja, da bodeva imela vedno v zalogi izborne patentovane **Lützove peči**, **specijal. pekovske plošče**, **ploščice za obložitev sten** itd.

Kalmus & Ogorelec

Pisarna: Dunajska cesta števil. 14.

3-1

Esence za žganje in likerje:

Cognak, Hrušov (Kaiserbiernen), Rum - koncent., Rum - kompos., Vanile, Kumnov.

Sadne arome za brezalk. pijače:

Mallnova, jagodova, jabolčna, citronova, oranžna, vanilova - aroma.

Esenci za kandite in sladčice.

Sadni eteri v treh različnih koncentracijah z primesjo umetnih eterov.

Sadni sokli:

Malinovec la. z raf. sladkorjem, Citronov sirup z » » Oranžni » » » »

Po najnižjih dnevnih cenah priporoča:

Tovarna sadnih sokov, esenc itd.

Srečko Potnik, Ljubljana,

Metelkova ul. 13, vis-a-vis Belg. voj.

Veletrgovina

A. Šarabon
v Ljubljani

priporoča

špecerijsko blago

raznoverstno žganje

moko

In deželne pridelke

raznoverstno rudninsko vodo,

Lastna pražarna za kavo

in mlin za dlšave

z električnim obratom.

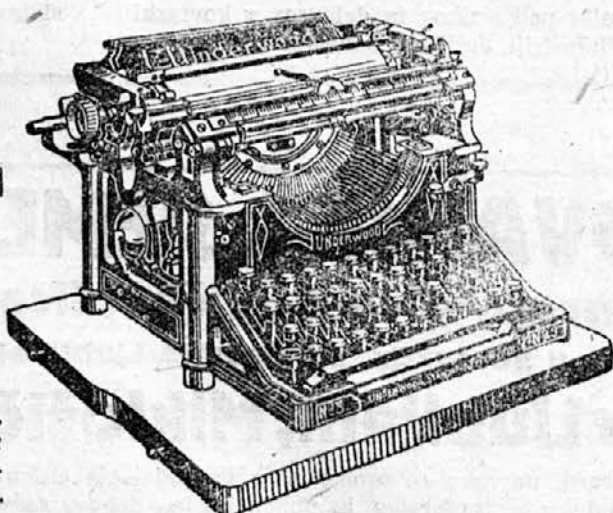
Ceniki na razpolago.

Underwood

najboljši amerikaški pisalni stroj sedanosti

Opalograph

razmnoževalni aparat, razmnožuje strojno in ročno pisavo potom neizrabljive stekl. plošče.

Glavno zastopstvo za Jugoslavijo

The Rex Co. Ljubljana, Gradišče 10.

Moderno urejena popravilnica vseh pisalnih strojev.

Kraljeva dvorska spedicija

„ORIENT“

mednarodna trgov. - spedijska in skladiščna d. d. v Mariboru.

Podružnice: Ljubljana, Beograd, Zagreb, Rakek, Jesenice, Bakar.

Obavlja vse v spedijsko in carinsko stroko spadajoče posle, točno in po zmernih cenah. Oskrbi odobrenja za nakup deviz.

Se priporoča kot domače od trgovcev in industrijcev ustanovljeno podjetje.

10-1

Vsa pojasnila brezplačna.